

קליטת וליווי עובד עם עיוורון או לקות ראייה בארגון

מפגש מעסיקים

מטרת המפגש

חיזוק יכולת קליטת וליווי עובד/ת עם עיוורון או לקות ראייה בארגון

פתרונות :

שירותים לעובד ולמעסיק

פתרונות :

עקרונות בחיזוק נגישות
בסביבות הארגון

הכרות :

עיוורון ולקות ראייה
מאפיינים גיל עבודה
האתגר והערך

מגדל אור - נעים להכיר

מרכז מגדל אור הוא מרכז רב שירותי, בפריסה ארצית, הפועל למעלה מ-60 שנה ומעניק שירותים לאנשים עם עיוורון או לקות ראייה ולאנשים המעורבים בחייהם.

המרכז מהווה חלק מפעילותה של עמותת יעדים לצפון מיסודה של קרן רש"י.

מרכז השירותים הייחודי נהנים מדי שנה מעל ל-5,000 אנשים בכל הגילאים ומכל רחבי הארץ עם עיוורון או לקות ראייה (עם או ללא תעודת עיוור), והאנשים המעורבים בחייהם: בני משפחה, נותני שירות, ארגונים וכ-2,000 אנשי מקצוע.

עיקר השירותים ניתנים במימון משרד הרווחה והשירותים החברתיים – מנהל המוגבלויות, המוסד לביטוח לאומי, משרד הביטחון ומשרד הכלכלה והתעשייה.

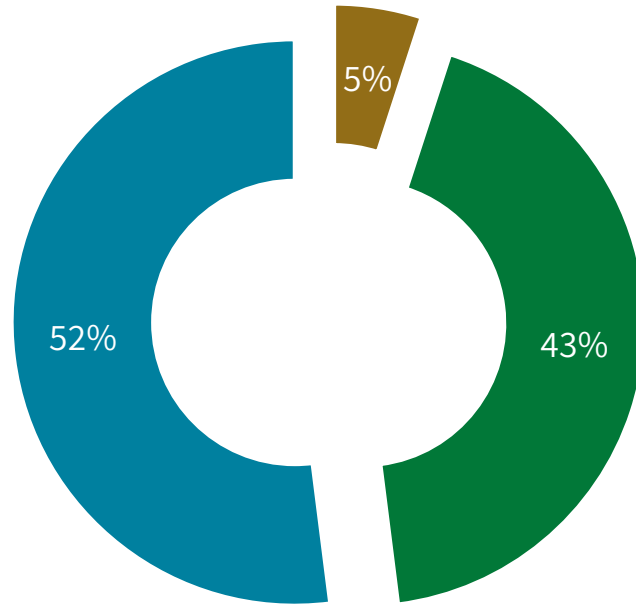
**לאפשר לכל אדם עם עיוורון או לקות
ראייה לממש את מלוא הפוטנציאל הגלום
בו כאדם.**

עיוורון ולקויות ראייה במדינת ישראל

פילוח לפי גיל

עד 18 19-65 +66

כ 24000 מחזיקי תעודות עיוור

- 49.4% גברים, 51.6% נשים
- 21% חברה ערבית (4861)
- 75% חברה יהודית (16,977)
- כ-1600 מתווספים מדי שנה.

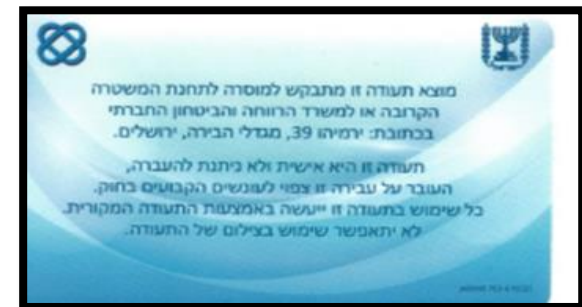
מתוכם 10% עם עיוורון מוחלט...

כ- **100,000** (עפ"י הלמ"ס) אנשים עם לקות ראייה שאינם מחזיקים

בתעודת עיוור

קריטריונים לזכאות בתעודת עיוור

משרד העבודה הרווחה
והשירותים החברתיים
חוסן חברתי לישראל

תעודת עיוור

מקנה שירותי שיקום, הטבות ופטורים שונים הניתנים ע"י רשויות, ארגונים ומשרדי ממשלה כולל סבסוד עזרים.

3 קריטריונים לקבלת תעודת עיוור במדינת ישראל

עיוורון מוחלט

חדות ראייה

שדה ראייה

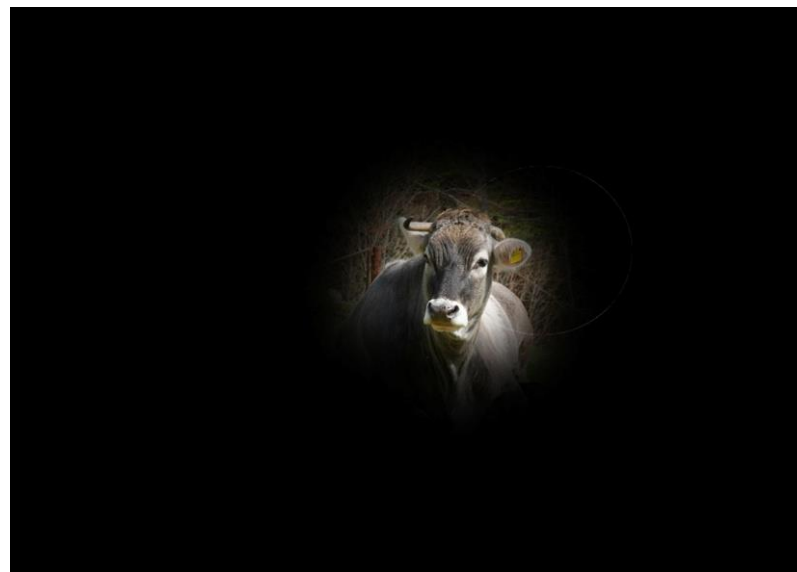
חדות ראייה לקויה

חדות ראייה שאינה עולה על 3/60, עם תיקון אופטי בעין הטובה

שדה ראייה לקוי

ו/או שדה ראייה שאינו עולה על 20 מעלות, עם תיקון
אופטי ובעין הטובה.

העובד - מי הוא ? את מי אנו יכולים לפגוש ?

1. מחפש עבודה עם עיוורון או לקות ראייה:

- מלידה/מתפתחת במהלך החיים
- עם ניסיון תעסוקתי/ללא ניסיון תעסוקתי

2. עובד עם ירידה/איבוד ראייה במהלך העבודה

- מחייב התאמת/חיפוש עיסוק
- התמודדות עם תהליך רגשי

3. עובד עם עיוורון או לקות ראייה

המעוניין בשינוי תפקיד/משרה מרצון

עובד בעמדת עבודה ממוחשבת

אינה ממוחשבת

עובד או מחפש עבודה אשר

עבר הכשרה שיקום / אינו עבר

איך זה נראה ?

עיוורון מוחלט

חדות ראייה

שדה ראייה

ניוון מקולרי גילי (נמ"ג) AMD

ראייה עם ניוון מקולרי גילי (נמ"ג)
AMD פגיעה במקולה

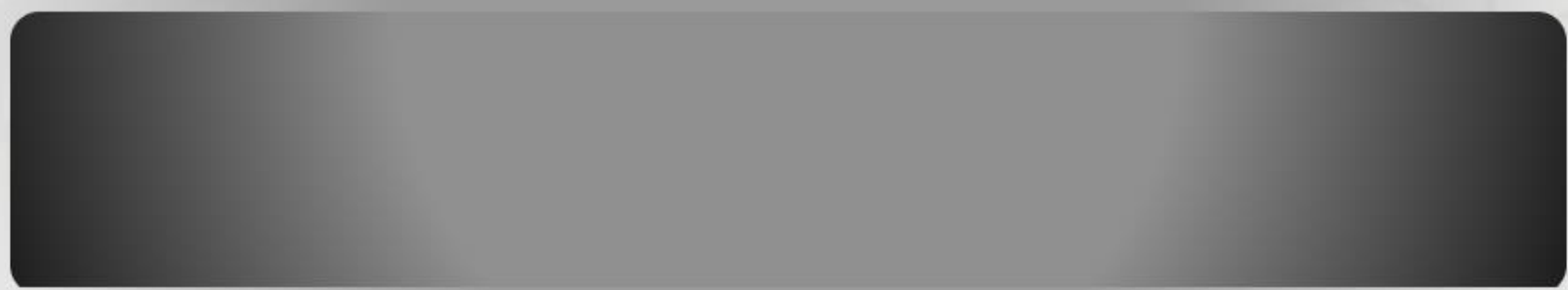

מעבר לאתר

לרישום מקוון

8-13.5.2022

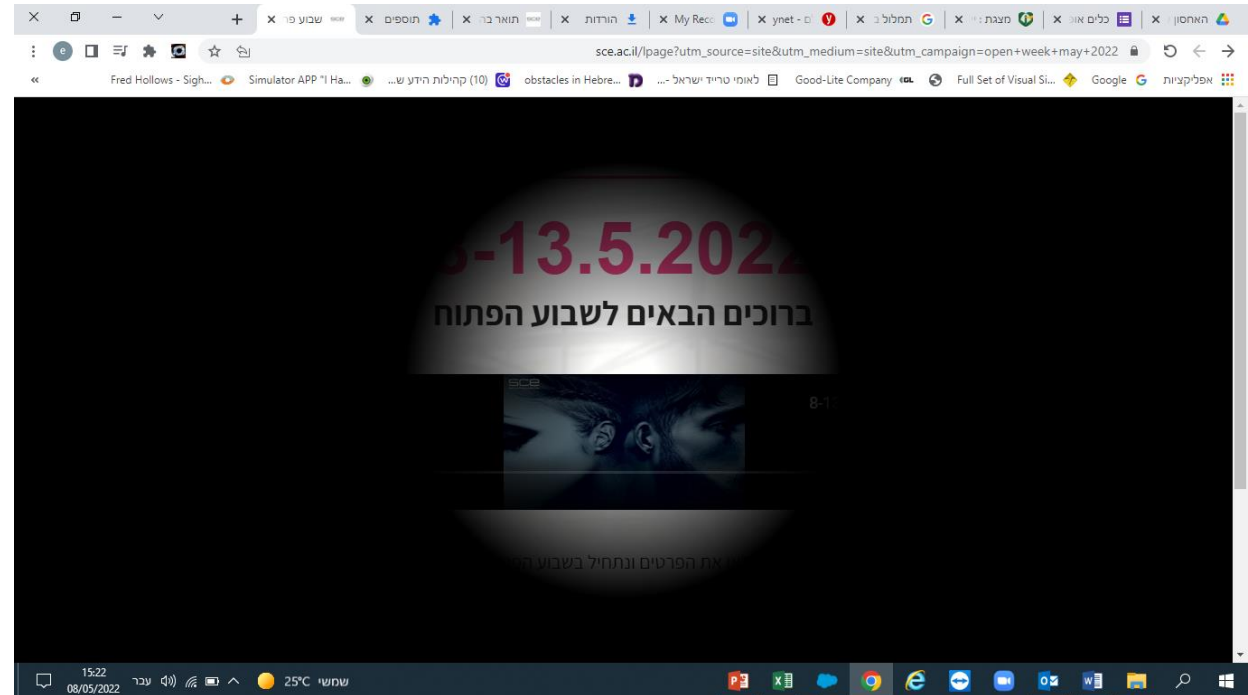
ברוכים הבאים לשבוע הפתוח

מלאו את הפרטים ונחיל בשבוע הפתוח

שם מלא * תשד"ת זהות * טלפון

גלאוקומה - לחץ תוך עיני

רטיניטיס פיגמנטוזה RP

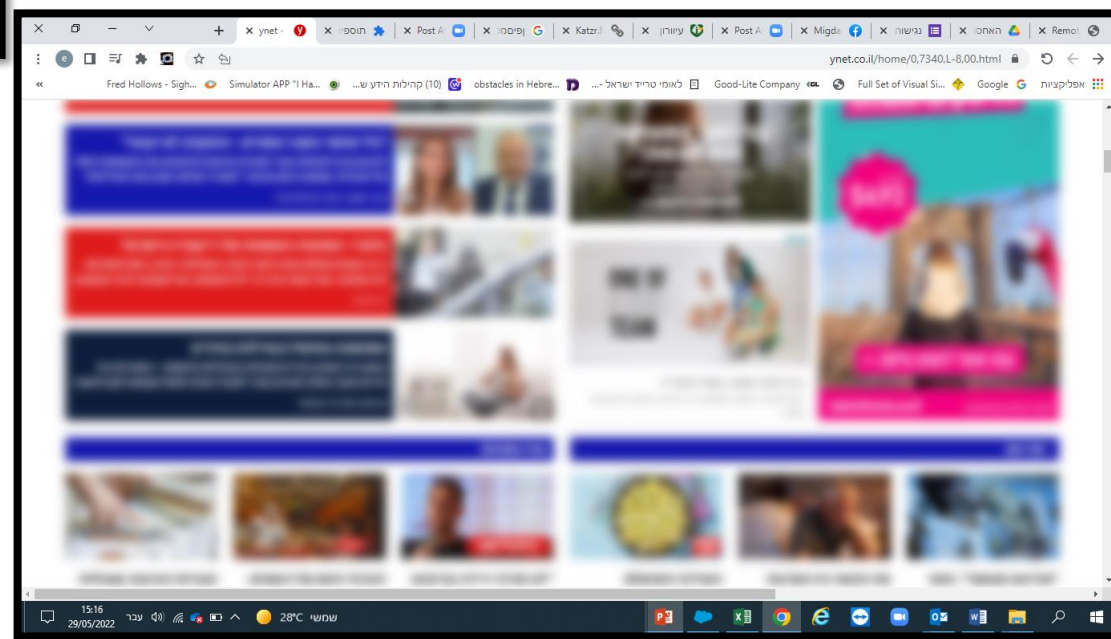
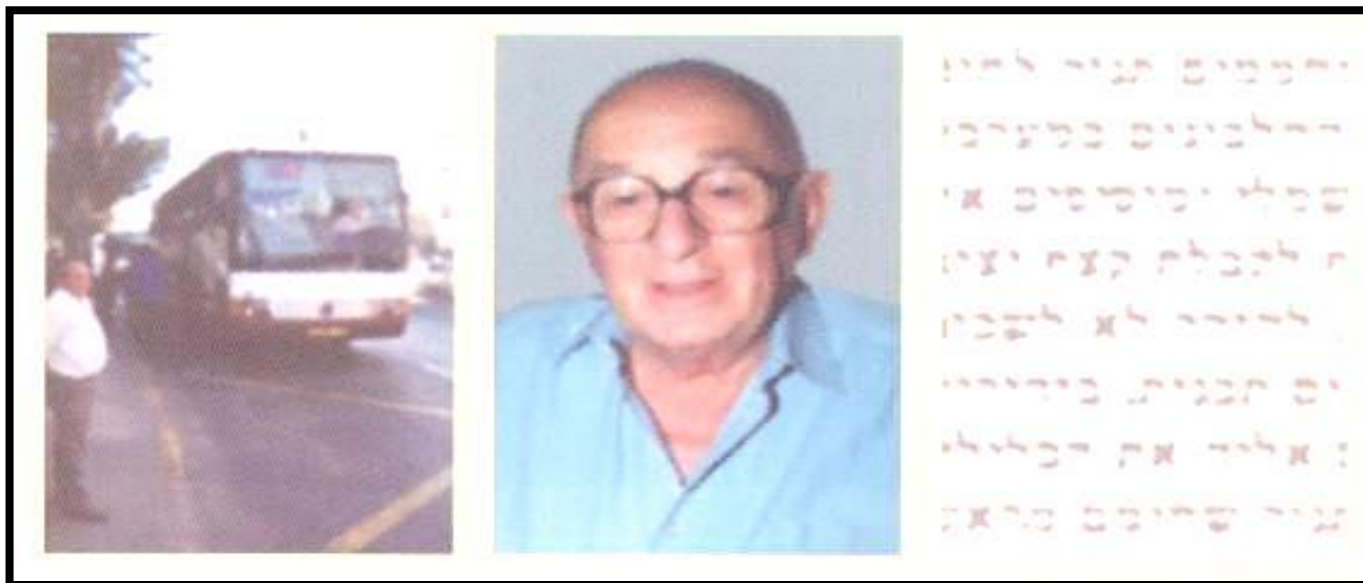

סכרת

The screenshot shows a web browser window displaying the SCE website. The page features a dark background with a globe and the SCE logo. The main heading in Hebrew reads "מלאו את הפרטים ונתחיל בשבוע הפתוח" (Fill in the details and we will start the Open Week). Below this is a registration form with fields for "שם פרטי" (First Name), "תעודת זהות" (ID Number), "שם סניף" (Branch Name), "מסלול לימודים" (Study Program), and "שם מוסד" (Institution Name). A prominent blue button labeled "הירשמו" (Register) is visible. At the bottom, there is a question "היכן ברצונך ללמוד?" (Where do you want to study?) with two buttons: "אזור" (Area) and "בית הספר" (School). The browser's address bar shows a URL from sce.ac.il. The Windows taskbar at the bottom indicates the date is 08/05/2022 and the time is 15:23.

ראייה עם קטארקט

אז מה עושים ?

בליווי ובחיבור
למיומנויות, יכולות
והאפשרויות

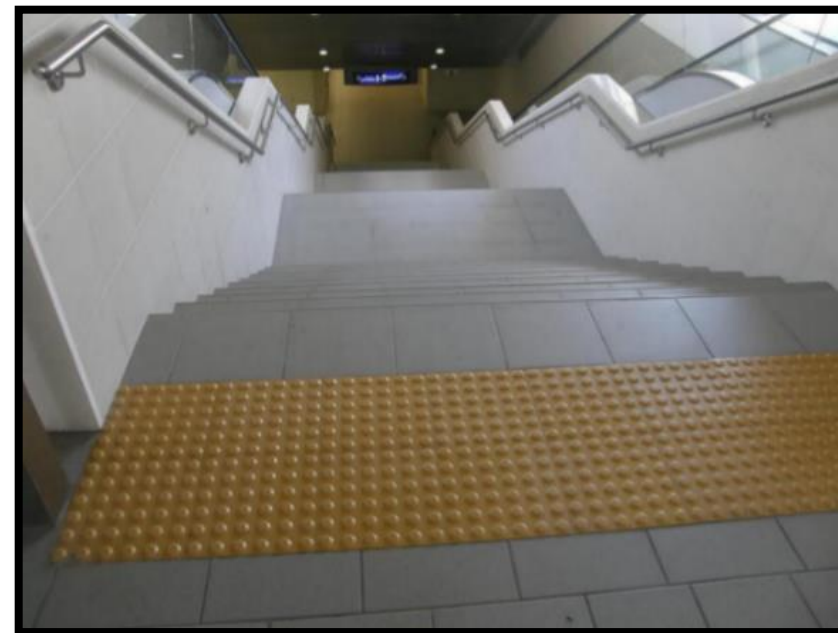
סביבות הארגון

הסביבה הדיגיטלית:
נגישות עמדת עבודה
ומערכות מידע
ארגוניות

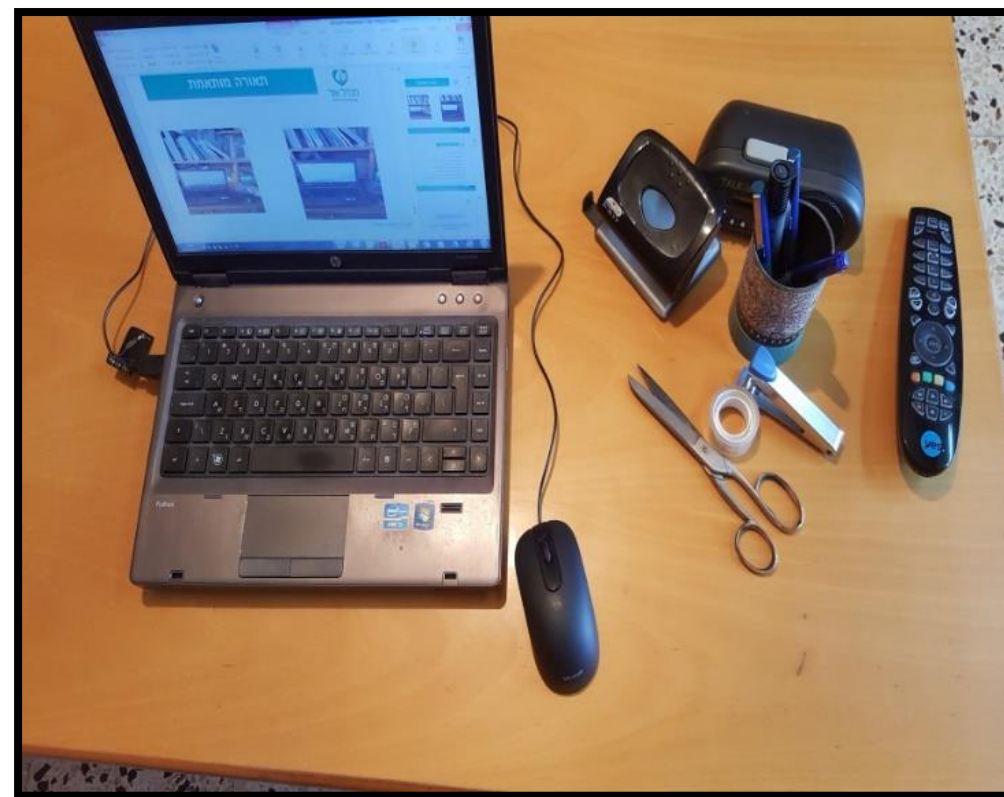
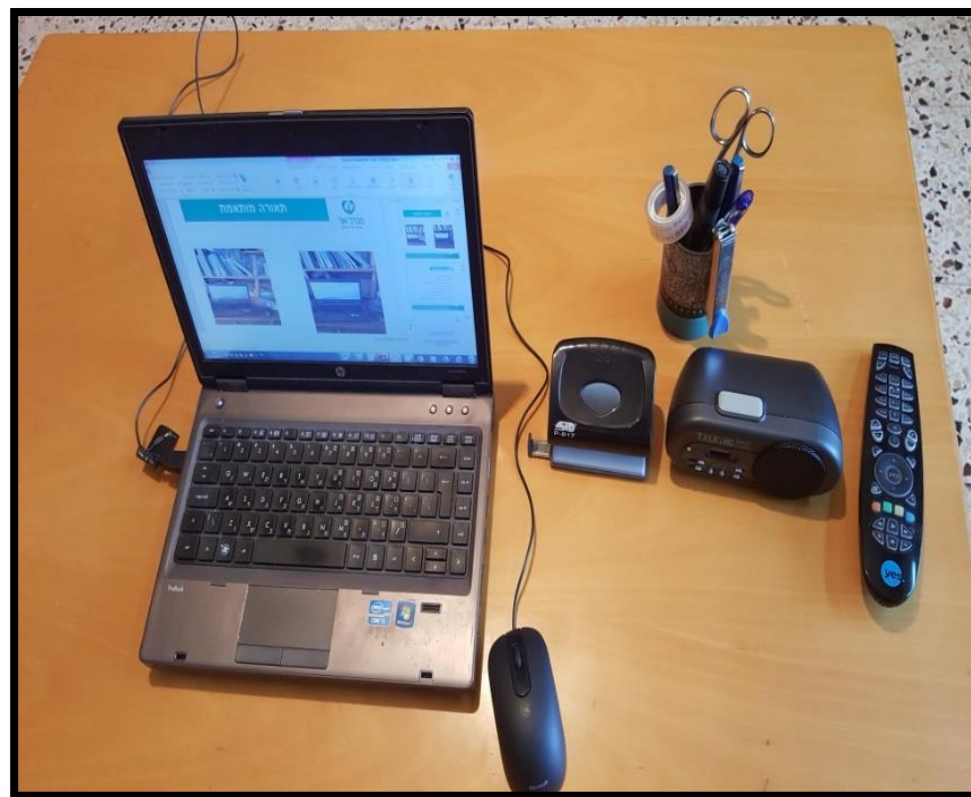

הסביבה האנושית:
תקשורת בין אישית
מול העובד - מנהל
וקולגות

הסביבה הפיזית: הארגון וסביבתו

עקרון הקביעות
שמירה על סביבה קבועה ככל שניתן
לחיזוק ניידות וקבלת שירות עצמאית ובטוחה

קביעות בסביבה במקום העבודה

- עמדות עבודה קבועות גם של העבודה וגם של קולגות
- מיקום חללים מרכזיים במקומות קבועים : מטבח, עמדות שירות,
- מיקום ציוד וחפצים במקומות קבועים – מרחב ציבורי פנוי
- סידור שולחן וישיבה קבוע.
- בטיחות – חלונות ודלתות סגורים או פתוחים
- אי פגיעה בקביעות בעמדת העבודה האישית ובמרחבי הארגון – פינת קפה, מרחבי עבודה

קביעות בסביבה להגברת נגישות

הקפדה על תקנים ותקנות

✓ שילוט – מיקום וצורה

✓ סימני נגישות: סימן מוביל, משטחי אזהרה

ניגודיות - contrast

contrast - ניגודיות

contrast - ניגודיות

contrast - ניגודיות

contrast - ניגודיות

ניגודיות במקום עבודה - כיצד ?

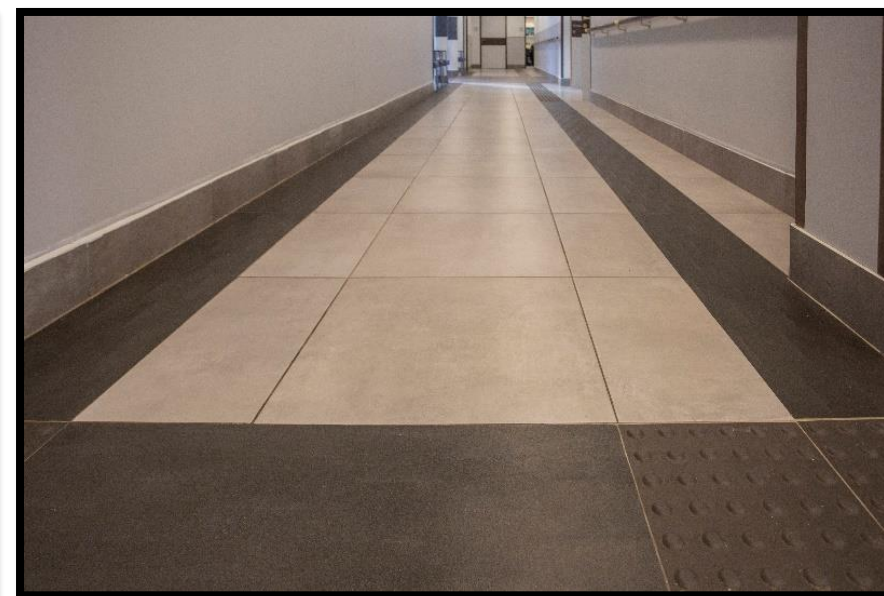
שילוט חדרים וחללי עבודה

חללי מעבר מסומנים

עמדות עבודה - שולחן, רקע

יציאות חירום מודגשות

מסמכים וחומרים

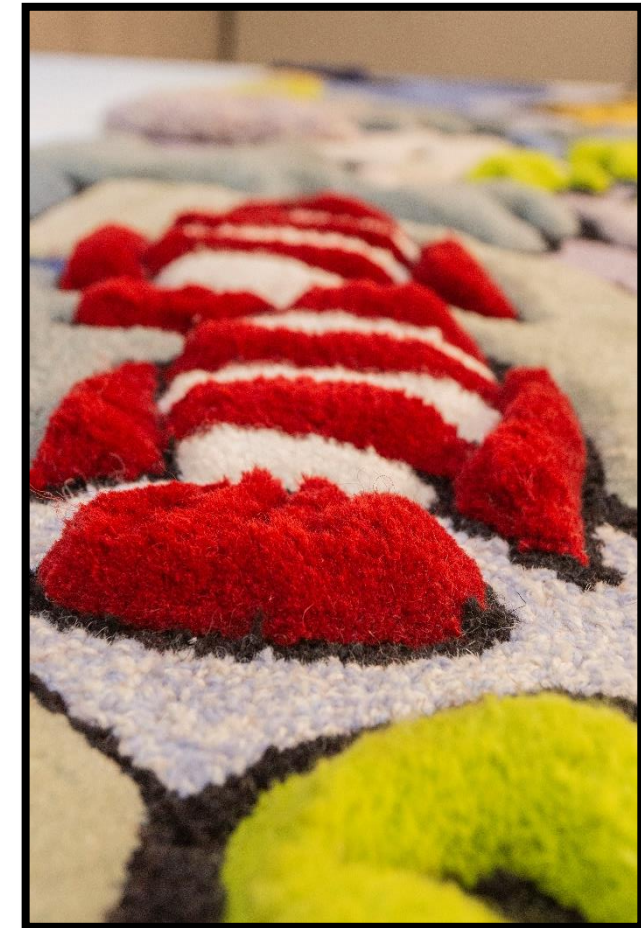

ניגודיות בתחושה :

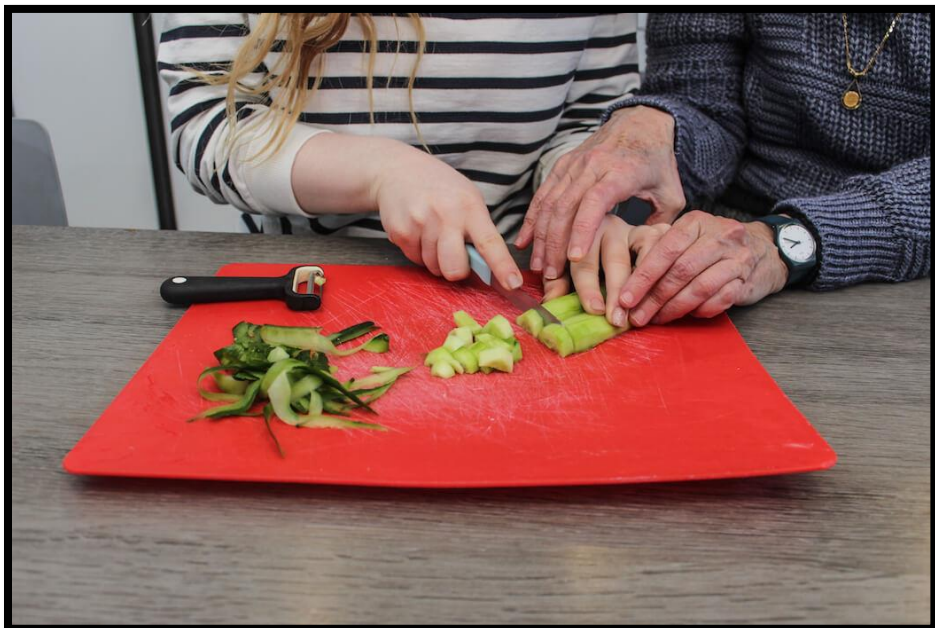
שימוש בחפצים וסימנים בעלי מרקם וגודל שונה

סימון פריטים עם חומר מישושי אשר מאפשר זיהוי "תחושתי"

הסביבה האנושית בארגון

אתגר מרכזי – מודעות, לעיתים חשש ודעות קדומות, ומתן כלים

תקשורת בין אישית בארגון

מגע וליווי פיסי

תיווך מילולי

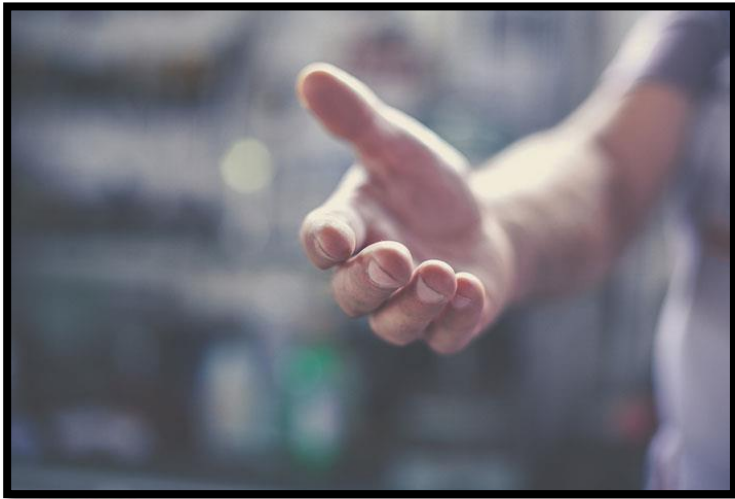
תקשורת מילולית ושיח

1

תקשורת בין אישית ושיח

- לא לחשוש - שימוש בביטויים כמו "תראה", "תביט", "תסתכל"
- להימנע משימוש בביטויים לא ברורים - כמו "שם", "כאן", "את זה"
- הצגה עצמית ברורה מול האדם
- שימוש בהנחיות מילוליות והגדרות מדויקות ומוכרות - הגדר כיוונים ביחס לגוף האדם ולעצמים

במרחב

- להימנע ממחוות גוף ללא תיווך מילולי -- הושטת יד, הצבעה ו/או הכוונה
- יידוע אדם במקרה של שינוי בסביבה - התרחקות פיסיית, שינוי מיקום ציוד
- סביבה שקטה שמקלה על שימוש בחוש השמיעה
- תיווך מילולי - נסה להקל על יכולת הזיהוי, תווך כל פעולה

הסביבה חברתית

מי נמצא ?

כמה אנשים ? מאפיינים ?

היכן יושבים ? במה עוסקים ?

הסביבה הפיזית

מה נמצא ?

מה סביבתנו ? כיצד לנוע במרחב ?

היכן מונח כל חומר
מזון בשולחן האוכל, ציוד בחדר, ריהוט

במידה ונדרשות
פעולות בסביבה

איפה לכתוב, איפה להניח את הציוד

איך לנוע בביטחון ובבטיחות

בסביבה הפנימית והחיצונית

תקשורת פיסיית וניידות

- אם רצונך לסייע לאדם מגע - וודא כי עזרה נחוצה
- תווך ויידע בטרם אתה נוגע בגופו או בצידו
- עמוד בצד שבו האדם יכול לראות אותך ומעשיך במינימום מאמץ.

- ניידות - ליווי והושבה נכונה בעזרת מגע והכוונה
- יידע אדם אם אתה מתרחק ממנו, אל תשאיר אותו "לדבר אל עצמו"

הסביבה הדיגיטלית הארגונית – מה היא כוללת ?

באחריות המעסיק:

תשתית ארגונית נגישה
אתר, מערכות מידע, דיווח שעות

באחריות המעסיק:

עמדת עבודה נגישה
על פי הלקות ומאפייני התפקיד

באחריות העובד/ת:

עזרים טכנולוגים אישיים
אפליקציות ייעודיות
עזרים אלקטרוניים ולא אלקטרוניים : מגדלות, שורון.
יכולת הפעלה ועבודה במרחב המקוון

טכנולוגיה מסייעת - מה היא ?

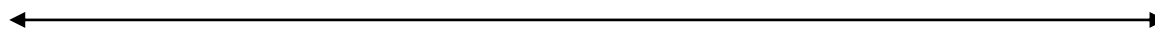
כל פריט, פיסת ציוד או מערכת מוצר, בין שנרכשו מסחרית, שונו או הותאמו אישית, המשמשת להגברת, תחזוקה או שיפור יכולות תפקודיות של אנשים עם מוגבלויות.

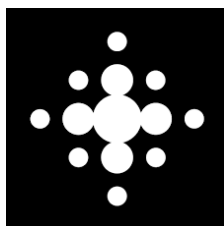
טכנולוגיית high

טכנולוגיית low

עמדת עבודה נגישה – מה היא כוללת ?

3

מענים ושירותים

הצורך :

ליווי שוטף אשר רואה לנגד עיניו את הצרכים, היכולות והאתגרים של האדם ומקום העבודה

רצף שירותים ומענים לאדם בגיל עבודה - יז ביז

יחידת ליווי והשמה במציאת עבודה

מרכז תעסוקה נתמכת, ליווי לתעסוקה בשוק החופשי לאנשים עם לקות ראייה/עיוורון בגילאי עבודה.

פאטמה, בוגרת תואר באדריכלות מהטכניון, בעבודתה החדשה במשרד אדריכלים

3 ליווי בעבודה / שימור עבודה

2 הכנה לעבודה וחיפוש משרות

1 היכרות (איסוף מידע, הכוון תעסוקתי, תוכנית ליווי)

- הכוון תעסוקתי
- שיפור מיומנויות הרלוונטיות למשרות על פי ההכוון התעסוקתי
- סיוע באיתור משרות והכנה לתהליכי מיון
- יצירת קשרים ושיתופי פעולה עם מגוון מעסיקים
- התאמת עמדת עבודה ממוחשבת והנגשת סביבת העבודה ומטלות התפקיד
- שימור מקום העבודה ושיפור מיומנויות תעסוקתיות

תנאי זכאות: לא מחויב תעודת עיוור, מחויב מעל 40% נכות ראייה.

הדרכה שיקומית - אימון לעצמאות תפקודית

מורה שיקומית מלמדת
צעירה עם לקות ראייה
טכניקות עבודה במטבח -
כולל חיתוך בסכין

המטרה: קידום התפקוד העצמאי ושיפור תחושת מסוגלות.

הדרך: הקניית טכניקות ואסטרטגיות לתפקוד עצמאי ושיפור תחושת מסוגלות.

- ניידות והתמצאות
- מיומנויות חיי יום יום
- טכנולוגיה- טלפונים חכמים ומחשבים
- הדרכת הורים עם עיוורון
- גיל רך- הדרכת הורים וצוותים מקצועיים
- תקשורת (ברייל, קריאה כתיבה, זיהוי כסף, שימוש בשעונים)
- פעילויות פנאי
- הערכות לשעת חירום

השירות מיועד לאנשים עם עיוורון או לקות ראייה המתמודדים עם קשיים תפקודיים בשל המגבלה.
אין חובת זכאות לתעודת עיוור.
ההדרכה מתבצעת בסביבת חייו של מקבל השירות: בית, מקום עבודה, מסגרת לימודים ופנאי.

מחקר של האגודה לבריאות הציבור משנת 2017, מצביע על השפעה חיובית מובהקת של שירותי ההדרכה השיקומית/תפקוד עצמאי, שמתבטאת בשיפור משמעותי במדדים התפקודיים, בתפישת איכות החיים ובשביעות רצון גבוהה מהשירות ומרמתן המקצועית של המורות השיקומיות.

התחום הרגשי

המטרה: תחושת רווחה של אנשים עם לקות ראייה, עיבוד המגבלה, קבלת כלים לשיפור התפקוד והגברת העצמאות.

הדרך:

טיפול פרטני וקבוצתי, באופן פרונטלי או מקוון.

השירות ניתן ע"י מטפלים - פסיכולוגים, פסיכותרפיסטים מוסמכים ומטפלי cbt, מומחים במתן טיפול לאנשים עם לקות ראייה או עיוורון, שיכולים לתת מענה הן לאנשים עם לקות ראייה והן לבני משפחותיהם.

תנאי זכאות: שירות פרטי, תחת קופת חולים "כללית"

המטרות של הטיפול משתנות ממטופל למטופל, אך בדרך כלל יכולות לכלול נושאים כגון:
עיבוד המגבלה | מתן כלים להתמודדות | קידום תהליכים שיקומיים

יצירת קשר לתיאום וקבלת מידע : 077-7721300

*טיפול רגשי מחזק את הנכונות לצרוך שירותים נוספים שתורמים לשיפור בתפקוד ובאיכות החיים.

מאגר השאלה למעסיקים

השאלת ציוד להנגשה לאנשים עם מוגבלות במקומות עבודה

ניתן להגיש בקשות לציוד באתר יד לתעסוקה שווה [/https://www.hatamot.org](https://www.hatamot.org)

כרגע בתמיכת הרווחה בלבד

6 חודשים השאלה לפני השאלה - בדיקת נגישות למערכת ע"י המוקד

כיצד - תיווך מצוות מגדל אור גורם שלישי המעסיק

מילויי של טופס מקוון

מסייע בקליטת / שימור עובדים עם מוגבלויות

שינוע, התקנה וסיוע בתפעול ראשוני

הציוד מושאל בחינם לאנשים עם כל סוגי המוגבלויות

ליווי ותמיכה לאורך כל התהליך

אפשרות לרכישה מוזלת של הציוד בסיום תקופת ההשאלה

מוקד תמיכה טלפוני

המטרה: תמיכה טלפונית מותאמת לאנשים עם לקות ראייה או עיוורון ולמעסיקיהם, הניתנת ע"י מומחי טכנולוגיה מסייעת עם לקות ראייה או עיוורון.

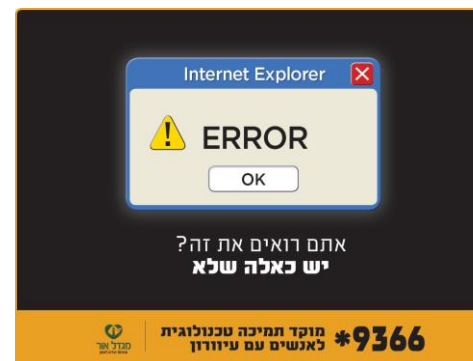
הדרך:

- תמיכה בשימוש מחשבים, טאבלטים וטלפונים סלולריים.
- תמיכה בגלישה באתרי אינטרנט, אפליקציות סלולר, מערכות הפעלה ואופיס.
- תמיכה בשימוש בצידוד וטכנולוגיה מסייעת לאנשים עם עיוורון או לקות ראייה.
- **לקבלת תמיכה חייגו כוכבית 9366**

84% ממשתמשי המוקד ציינו, כי המוקד מקדם את איכות החיים של אנשים עם לקויות ראייה בישראל, וכ- **70%** מהפונים ציינו כי הוא תרם במידה רבה לשיפור איכות הביצועים שלהם בעבודה.

**זוכה פרס Zero Project העולמי,
פרס שמחה לוסטיג ופרס "קרן אור"
של משרד הרווחה לשנת 2017.**

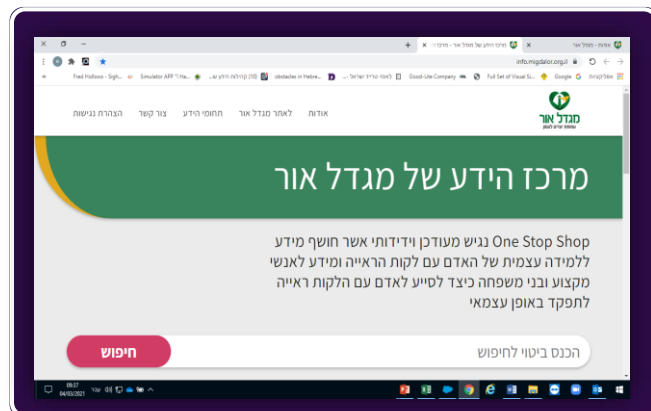
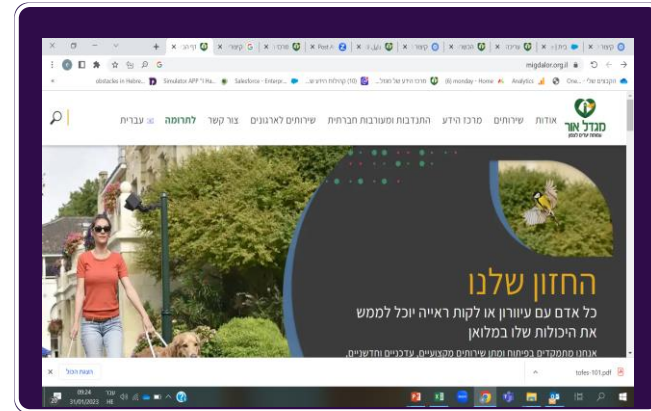
סיכום

- חשיבות התאמת התהליך לכל עובד ומאפייני לקות
- חשיבות הליווי השוטף
- חשיבות העבודה מול הסביבה האנושית
- ערך גדול ומשמעות מוסרים לקידום התהליך

תודה!

בקרו אותנו באתר:
www.migdalar.org.il

במרכז הידע המקוון:
<https://info.migdalar.org.il/>